

Panie Prezesie, Wysoka Rado, Wielce Szanowny Kolego Ferdynandzie,
Czcigodni goście,

Przypadł mi niezmierny zaszczyt przedstawienia Naczelnej Radzie Adwokackiej sylwetki kolegi Ferdynanda Rymarza - wieloletniego adwokata w Izbie Lubelskiej, a od 1990r. na wniosek Komitetu Obywatelskiego Solidarność Województwa Lubelskiego zastępcy Prokuratora Wojewódzkiego, w Lublinie, później doradcy Ministra Sprawiedliwości i zastępcy Prokuratora Generalnego (zresztą także naszego kolegi, nieżyjącego już krakowskiego adwokata Zbigniewa Dyki), Sędziego Trybunału Konstytucyjnego, członka i Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej, którego, mamy nadzieję, Naczelna Rada Adwokacka przedstawi Krajowemu Zjazdowi Adwokatury w celu nadania najwyższego odznaczenia adwokackiego - Wielkiej Odznaki Adwokatura Zasłużonym.

Wielka Odznaka Adwokatura Zasłużonym, zgodnie z postanowieniami uchwały NRA z 15 października 1972r. może być przyznana za szczególnie wielkie zasługi dla adwokatury lub szczególnie istotny wkład w realizację celów określonych w dewizie adwokatury. Dewiza Adwokatury to „Wierność Polsce, obrona praw i wolności obywatelskich, pomoc potrzebującym”.

Te wszystkie cele kolega Rymarz wypełnił wielokroć z naddatkiem. Przez 14 lat, od 1976 do 1990 roku, był aktywnym i szczególnym członkiem palestry. W naszej korporacji pełnił funkcję z-cy Kierownika Zespołu Adwokackiego Nr 2 w Lublinie, i członka zespołu problemowego Naczelnej Rady Adwokackiej d.s. opracowania „Zbioru zasad etyki adwokackiej i godności zawodu”. Uczestniczył w szkoleniach aplikantów wykładając historię adwokatury i zasady etyki zawodu. W okresie stanu wojennego należał do grona obrońców w procesach politycznych i adwokatów organizujących pomoc rodzinom prześladowanych za przekonania. Przez te lata był związany z opozycją antykomunistyczną, a później od 1990r. był zaangażowany w odbudowywanie niezależnej prokuratury w wolnej Polsce, następnie wypełniając służbę sędziowską w Trybunale Konstytucyjnym oraz Państwowej Komisji Wyborczej.

Jako delegat Izby Lubelskiej uczestniczył we wszystkich Krajowych Zjazdach Adwokatury poczynawszy od doniosłego Zjazdu w Poznaniu w styczniu 1981r. do 1989r. w Warszawie.

Po uchwaleniu przez Sejm w 1982r. Prawa o Adwokaturze w Palestrze nr 26/9-10(297-298), 12-14 zamieści krytyczny artykuł „ *Czy ten kompromis zadowala*” , w którym analizuje konsekwencje wprowadzenia do ustawy, wbrew projektowi opracowanemu przez adwokatów, nadzoru Ministra Sprawiedliwości obok nadzoru Rady Państwa. Choć uchwalenie przez Sejm w maju 1982r. a więc w okresie obowiązywania stanu wojennego, Prawa o Adwokaturze opracowanego przez środowisko adwokackie było ewenementem budzącym zdumienie nie tylko w kraju ale i za granicą, to jednak wprowadzenie w ostatniej chwili zapisów dotyczących nadzoru znacznie ograniczyło swobodę funkcjonowania samorządu adwokackiego, a konsekwencje tego zabiegu ponosimy do dziś.

W tym miejscu nie sposób nie wspomnieć o doniosłym dla adwokatury i osobiście Ferdynanda Rymarza wydarzeniu. Otóż przez Krajowy Zjazd Adwokatury w 1983 roku został wybrany na członka Naczelnej Rady Adwokackiej. Był nim do 18 kwietnia 1985 roku, kiedy to jako jedyny złożył rezygnację w geście solidarności z decyzją prezesa Marii Budzanowskiej po wymuszonej pod naciskiem politycznym dymisji z przewodniczenia Naczelnej Radzie Adwokackiej. Składając rezygnację pisał, :*„Naczelna Rada Adwokacka naruszyła Prawo o adwokaturze oraz zasady etyki i godności zawodu stosując pozaprawne środki w celu skłonienia prezesa NRA do rezygnacji z zajmowanej funkcji. W warunkach i atmosferze, jaka wytworzyła się w pracy Naczelnej Rady Adwokackiej nie widzę dla siebie miejsca.”* Izba Adwokacka w Lublinie poparła ten gest i uchwałą przyjętą na zgromadzeniu 27 kwietnia 1985 roku podziękowała adwokatowi Rymarzowi za aktywność w Naczelnej Radzie Adwokackiej.

Od początku swojej praktyki adwokackiej Ferdynand Rymarz pełnił funkcję rzecznika prasowego i korespondenta Izby Lubelskiej do Palestry gdzie redagował „ Kroniki z Życia Izby lubelskiej”, dokumentując ciekawsze wydarzenia adwokatury lubelskiej. Jego zamiłowanie do historii i zdolności publicystyczne zaowocowały wieloma opracowaniami dokumentującymi dzieje adwokatury. Współredagował tzw. lubelskie Palestry – nr 7 za 1980 i był redaktorem naczelnym Palestry nr 7 1988 poświęconej 70-cio leciu Izby Lubelskiej. Jest współautorem „Słownika Biograficznego Adwokatów Polskich gdzie zamieszczał biogramy wybitnych adwokatów ze środowiska lubelskiego. Takie opracowania jak „Kajetan Koźmian

dependent trybunalski i jego spojrzenie na adwokaturę końca XVII wieku” , Palestra nr 10, 1978, „Zarys historii adwokatury polskiej” (skrypt, wydanie powielaczowe ORA w Lublinie 1985r.), „Izba Lubelska w latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych” 90- lecie Izby Adwokackiej w Lublinie „Szkice o dziejach adwokatury lubelskiej, pod red. Piotra Senddeckiego, Lublin 2009, „Adwokaci lubelscy w okresie stanu wojennego” Palestra nr 5-6, i nr 7-8 z 2007r., łącznie ponad 150 publikacji dokumentujących dzieje i dokonania Adwokatury Polskiej zostały nagrodzone w 1990r. Specjalnym Dyplomem Laureata Nagrody im. adwokata Borysa Ołomuckiego za najlepszą pracę w kraju o dziejach adwokatury polskiej.

Swoją aktywność publicystyczną i dokumentalisty Ferdynand Rymarz kontynuuje pełniąc funkcję sędziego Trybunału Konstytucyjnego, a będąc członkiem i Przewodniczącym Państwowej Komisji Wyborczej jest współautorem „Komentarza do Kodeksu Wyborczego” i opracowania „Samorządowe Prawo Wyborcze komentarz”.

W 2015 roku nakładem Wydawnictwa UMCS wydał niezwykle interesującą książkę p.t. „Togi w różnych barwach lubelsko – warszawskie wspomnienia prawnika z lat 1962-2010”, w której opisuje swoje przeżycia i wspomnienia poczynając od studiów prawniczych poprzez aplikację i praktykę prokuratorską, wykonywanie zawodu radcy prawnego i adwokata, prokuratora – doradcy Ministra Sprawiedliwości, zastępcy Prokuratora Generalnego, sędziego Trybunału Konstytucyjnego, członka i przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej.

Ferdynand Rymarz, obchodzący w tym roku 84-te urodziny, jest postacią wybitną, zasłużoną dla Polski i Lublina, dla lubelskiej palestry i świata prawniczego. Jego cechy – wrażliwość, umiejętność dostrzegania innych oraz doceniania ich działalności i osiągnięć – w połączeniu z lekkim piórem i gotowością poświęcenia swego czasu przełożyły się na zgromadzenie przez naszą Izbę ogromnego zasobu wiedzy o historii lubelskiej adwokatury szczególnie z okresu tworzenia państwowości po odzyskaniu niepodległości i aktywnego udziału adwokatów w tworzeniu polskiego wymiaru sprawiedliwości i administracji państwowej już od 1915 roku.

Adw. Tomasz Przeciechowski

Przy opracowaniu korzystałem z „ *Amicus hominis et defensor iustitiae przyjaciel człowieka i obrońca sprawiedliwości*”
Księga Jubileuszowa w 70 rocznicę urodzin sędziego Ferdynanda Rymarza” Wydawnictwo KUL Lublin 2010,
„ *Togi w różnych barwach Lubelsko – Warszawskie wspomnienia prawnika z lat 1962-2010*”
Wydawnictwo UMCS Lublin 2015,
Palestrze nr 26/9-10(297-298), 12-14,
Izba Lubelska w latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych” 90- lecie Izby Adwokackiej w Lublinie ‘*Szkice o dziejach*
adwokatury lubelskiej, pod red. Piotra Senddeckiego, Lublin 2009,
„*Bartosz Przeciechowski Słowo Dziekana na 10-cio lecie*”” *Medale i falerystyka prawnicza 105. rocznica powstania Izby*
Adwokackiej w Lublinie” wyd. Muzeum narodowe w Lublinie, Okręgowa Rada Adwokacka w Lublinie, Lublin 2024
Wspomnienia własne.